

↑ **Årets strategimöte
på Väderöarna**
Läs mer på sidan 19

Borr & Spräng
Läs mer på sidorna 16-17

Ledaren
Tillsyn eller häxjakt?

Världsbäst på bränsle- effektivitet

United.Inspired

När det gäller bränsleeffektivitet förbränner SmartROC T40 mindre diesel än någon annan rigg i samma klass. Den är nu utrustad med en helt ny, ergonomisk operatörshytt som ger maximal komfort och ännu högre säkerhet under hela arbetspasset.

SmartROC T40 har fantastiska prestanda – även under de allra tuffaste borrhingsförhållanden.

Tillsyn eller häxjakt?

Som så ofta när jag skriver denna ledare återkommer jag till samspelet, eller bristen på samspel, mellan våra bergsprängningsföretag och myndigheterna. Nu tycks landets kommuner, det vill säga räddningstjänsterna, ha vaknat ordentligt och inlett en våg av både planerade och oannonserade tillsynsbesök.

De allra flesta som hanterar sprängmedel, en verksamhet som kräver tillstånd och därmed också tillsyn, har full förståelse för att myndigheterna måste göra sitt arbete. Problemet är inte tillsynen i sig, utan hur den utövas.

En tillsyn som ska uppnå sitt syfte ställer höga krav på kompetens hos den som utför den. För en kommunal tjänsteman är det en betydande utmaning att förstå den verklighet som våra medlemsföretag verkar i, med alla dess variationer och praktiska begränsningar. Det kräver både god kunskap om lagar, föreskrifter och regelverk och förmågan att omsätta den teoretiska kunskapen i den praktiska vardagen ute på en sprängarbetsplats.

Saken blir inte enklare av att regelverken ofta är snåriga och tillåtande för olika tolkningar. Det innebär att två personer kan läsa samma text och ändå landa i helt olika slutsatser. Och motsatsen gäller naturligtvis också: när ett bergsprängningsföretag, i sin strävan att göra rätt, tolkar reglerna på ett sätt som inte överensstämmer med den lokala tjänstemannens uppfattning.

Det är då som missförstånd, onödiga konflikter och ibland rena absurditeter uppstår.

Vi har tyvärr fått se alltför många exempel på tillsynsprotokoll som landat

i konstiga förelägganden eller i värsta fall indragna tillstånd. I ärlighetens namn ska det samtidigt erkännas att de allra flesta räddningstjänstförbund inte bedriver häxprocesser, utan försöker ha en dialog där man lär av varandra. Vi sprängare måste också ha förståelse för de svårigheter som myndigheten ställs inför.

Under de senaste fem åren har jag i stort sett dagligen varit involverad i frågor kopplade till lagstiftning, remissvar, möten med myndigheter och att vägleda våra medlemsföretag i den djungel som regelverket kring explosiva varor har blivit. När jag nu summerar alla dessa erfarenheter utkristalliserar sig en grundproblematik som är svår att ignorera.

Vi har i Sverige omkring 135 till 140 räddningstjänster, ofta organiserade i förbund, och det är dessa som ska tillämpa samma lagstiftning. På pappret är ordningen tydlig: lagstiftaren stiftar lagar, MSB utfärdar föreskrifter och kommunerna ska ge tillstånd och utöva tillsyn utifrån dessa. En enkel och logisk struktur i teorin.

I praktiken ser det helt annorlunda ut. Jag har länge velat tro att MSB är den myndighet som kan ge vägledning i hur föreskrifterna ska tolkas. Men den bild som nu framträder är en annan.

MSB har inget tolkningsföreträde gentemot en kommunal myndighet. Det kommunala självstyret står starkt, och resultatet blir att varje kommun kan tolka regelverket på sitt eget sätt. Det vi ser i dag är ett system där både MSB och kommunerna allt oftare uppmanar företag att överklaga beslut, inte för att någon gjort fel, utan för att få en domstol att tala om vad som egentligen gäller. Det är en orimlig ordning.

Det kan inte vara meningen att varje oklarhet eller motstridighet ska behöva avgöras rättsligt. De flesta bergsprängningsföretag saknar både ekonomiska muskler, tid och ork för att driva processer i domstol. Konsekvensen blir att företag riskerar att gå i konkurs eller att man helt enkelt ger upp och avvecklar verksamheten av ren utmattning.

Det är ett systemfel. Och vi kan inte fortsätta blunda för det.

BEF har vid upprepade tillfällen lyft fram bristerna i dagens ordning i dialog med både lagstiftare, utredare och myndigheter. Responsen har varit begränsad. Nu krävs att de som fattar besluten faktiskt tar del av den kunskap som branschen besitter och omsätter den i förändring.

Jan Johansson
VD BEF
jan@bef.nu

Ranger™ DXI-serien – allt är täckt

Räckvidd. Prestanda. Uppkopplad.

Ranger™ DXi-serien levererar överlägsen borrhäkningsyta, utmärkt rörlighet och avancerade automationsalternativ tillsammans med ett mångsidigt sortiment av bormaskiner och nya bergborrverktyg. Upptäck CT55 och CT67, verktygssystem som är utformade för att förbättra både prestanda och hållbarhet vid topphammarborrning.

Använd kalkylatorn för att matcha den perfekta Rangern med dina behov.

Sprängtillstånd kan flyttas till kommunerna

Nytt förslag i statlig utredning. Polisen ska renodlas

Regeringens särskilda utredning Bättre ansvarsfördelning (SOU 2025:102) föreslår att kommunerna ska ta över tillståndsprövningen för sprängning inom detaljplanerat område, en uppgift som idag ligger hos Polismyndigheten.

Syftet med förslaget är att renodla polisens arbete så att myndigheten kan fokusera på sitt kärnuppdrag: att bekämpa brott och upprätthålla ordning och säkerhet. Enligt utredningen har tillstånd till sprängning låg polisiär relevans och kan därför skötas lika bra eller bättre av kommunerna.

Utredningen föreslår att kommunerna ska fatta besluten om tillstånd till sprängning, skjutning med eldvapen och användning av pyrotekniska varor inom detaljplan.

För att säkerställa att ordnings- och säkerhetsaspekter beaktas ska Polismyndigheten kunna yttra sig i ärendena, men inte längre ha det formella ansvaret. Kommunen får även rätt att ta ut avgift för tillståndsärendena. Tillstånd till sprängning får, precis som i dag, endast ges till den som har tillstånd (eller undantag) för användning av explosiva varor enligt LBE.

Förslaget innebär en ändring i 3 kap. 6 § ordningslagen (1993:1617).

Om regeringen går vidare med förslaget kan lagändringen träda i kraft den 1 januari 2027.

Kommunen ska i så fall bli den

formella tillståndsmyndigheten och handlägga ärenden om sprängning inom detaljplan, medan polisen bara yttrar sig vid behov.

Utredningen är en del av ett större regeringsuppdrag att se över Polismyndighetens sidouppgifter, allt från parkeringsärenden till tillståndsfrågor och grus säkerhet.

Totalt bedöms förändringarna frigöra cirka 128 årsarbetskrafter inom polisen. Betänkandet är på remiss till berörda myndigheter och organisationer.

Frågan om sprängningstillstånd inom detaljplan har länge väckt frågor i branschen.

Inte själva tillståndet i sig, utan vilken information som krävs i ansökan.

I dag förväntas sökanden ange tekniska uppgifter av mycket fackmannamässig karaktär: borrhålsdiametrar, försättning, hålavstånd och laddningskoncentrationer.

Här kan man frågasig om myndigheter, oavsett om det är Polisen eller kommunen, verkligen har kompetens att bedöma dessa uppgifter. Att tillståndet ska innehålla säkerhetsrutiner som avspärningar, varningssignaler och information som rör allmänheten är däremot fullt rimligt.

Men när det gäller den tekniska delen finns redan annan reglering: riskbedömningar, sprängplaner och sprängjournaler ska finnas enligt LBE

och arbetsmiljölagstiftningen.

Att nu flytta tillståndsgivningen till kommunerna väcker flera frågetecken. Det är svårt att förutse vilka konsekvenser detta får, men erfarenheten av den tidigare överflytten av LBE-tillstånd från Polisen till kommunerna inger viss oro.

I dag finns omkring 140 kommunala enheter (räddningstjänstförbund) i landet och med det kanske lika många tolkningar av hur lagar och föreskrifter ska tillämpas.

Resultatet har blivit ett splittrat system där handläggning, krav och bedömningar varierar kraftigt mellan kommuner.

Den främsta orsaken är bristande kompetens och resurser.

Många kommunala handläggare saknar både insikt i hur sprängningsverksamhet bedrivs och teknisk kunskap om sprängämneshantering.

Att lägga ytterligare en tillståndsprocess på kommunerna riskerar därför att förvärra den otydlighet och osäkerhet som redan finns. BEF följer frågan noggrant och kommer att lämna synpunkter, särskilt kring kommunernas kompetens och resurser för att hantera sprängningstillstånd på ett rättssäkert och likvärdigt sätt.

HYDRAULISK SPRÄCKNING

Losshållning utan buller, vibrationer eller stenskott

TEL +46 31-799 91 90

E-POST info@yrs.nu

WEB yrs.nu

DOLUTBILDNING

Företagsanpassad
dolutbildning för alla i
ditt företag!

För information och
bokning kontakta

jan@bef.nu eller anette@bef.nu

NITRO CONSULT SPRÄNGUTBILDNING

Nitro Consult är ackrediterade hos Svenska Bergteknikförening för grundutbildning i Sprängteknik för Sprängkort Klass A. 2025 kommer vi även släppa en digital förnyelsekurs för Sprängarbas (Sprängkort Klass A).

- Grundutbildning Sprängteknik - Sprängkort Klass A
- Digital Förnyelsekurs - Klass A
- Sprängteknik för Beställare
- Dolkurs

För ytterligare information och
kontaktinformation, se vår hemsida.
www.nitroconsult.se/utbildning

Ny lagstiftning

Den 15 juli infördes ny lagstiftning som påverkar hela branschen. Det kan vara på sin plats att repetera vilka bestämmelser som införts och nedan följer de aktuella paragraferna återgivna.

15 a § LBE

Om den som innehar tillstånd att hantera, överföra, importera eller exportera explosiva varor bedömer att en överlåtelse eller ett överlämnande av en explosiv vara har varit tvivelaktigt på grund av transaktionens karaktär eller omfattning, ska tillståndshavaren underrätta tillståndsmyndigheten om det. Underrättelseskyldigheten gäller också vid försök till en överlåtelse eller ett överlämnande av en explosiv vara

18 § LBE (del av)

Frågor om tillstånd till hantering och överföring av explosiva varor i övriga fall ska prövas av den kommun där varorna ska hanteras.

Om frågan gäller användning, överföring eller förvaring av explosiva varor i ett flyttbart förråd som ska ske i mer än en kommun ska frågan prövas av den kommun där sökanden är bosatt eller där verksamheten har sitt säte.

18 a § LBE

Den som har tillstånd enligt 18 § andra stycket att använda explosiva varor eller förvara explosiva varor i ett flyttbart förråd ska anmäla användningen eller förvaringen till tillsynsmyndigheten i den kommun där användningen eller förvaringen ska ske.

Anmälan ska vara skriftlig och göras i god tid innan användningen eller förvaringen påbörjas.

19 § LBE

Vid prövningen av om en person är lämplig och i övrigt har de förutsättningar som krävs för att hantera, överföra, importera och exportera brandfarliga och explosiva varor ska särskild hänsyn tas till omständigheter som kan medföra att det föreligger en risk för obehörigt förfarande eller att brandfarliga eller

explosiva varor hanteras i strid med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

19 c § LBE

Om det behövs med hänsyn till risken för obehörigt förfarande, brand och explosion samt konsekvenserna av en brand eller en explosion, får tillståndsmyndigheten besluta om nya eller ändrade villkor för tillståndet.

19 e § LBE

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska samordna tillståndsmyndigheternas verksamhet och hjälpa dem i deras arbete med tillståndsverksamheten enligt denna lag.

20 § LBE (ny del)

Vid bedömningen av om ett tillstånd ska återkallas ska särskilt beaktas om

1. tillståndshavaren har nekat en tillsynsmyndighet upplysningar, handlingar eller tillträde för tillsyn enligt 24 §,
2. tillståndshavaren inte har kunnat redovisa för de explosiva varor som hanteras, överförs, importeras eller exporteras, eller
3. tillståndshavaren inte har anmält förlust av explosiva varor till Polismyndigheten.

23 § LBE

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska ha tillsyn över att kommunerna följer denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har rätt att av den kommun som tillsynen avser få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Om en kommun inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag och

föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen får Myndigheten för samhällsskydd och beredskap förelägga kommunen att åtgärda bristerna.

24 a §

En tillsynsmyndighet ska skyndsamt anmäla överträdelser av bestämmelser i denna lag eller i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen till Polismyndigheten, om det finns anledning att anta att ett brott har begåtts.

6 § Ordningslagen

Sprängning och skjutning med eldvapen får inte utan tillstånd av Polismyndigheten äga rum inom område som omfattas av detaljplan. Tillstånd till sprängning får endast beviljas den som har tillstånd till hanteringen av explosiva varor enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

16 a § Ordningslagen

Polismyndigheten ska skicka en kopia av ett beslut om tillstånd till sprängning enligt 6 § till den aktuella tillsynsmyndigheten enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

16 b § Sekretesslagen

Sekretess gäller hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och hos en kommunal myndighet för uppgift i ett ärende om tillstånd eller tillsyn som avser brandfarliga eller explosiva varor, om det kan antas att sådana varor kan komma till brottslig användning om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

Anmälningssplikten

Den 15 juli i år trädde nya bestämmelser i kraft i både lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och MSB:s föreskrifter.

Enligt dessa ska den som använder explosiva varor eller ställer upp ett flyttbart förråd anmälas till tillståndsmyndigheten senast fem dagar innan användningen eller uppställningen sker.

Syftet med regeln är gott, att ge kommunerna, läs räddningstjänsterna, bättre överblick över var och när sprängning sker i deras område. Myndigheterna har tidigare fått kritik för bristande tillsyn och svarat att de ofta saknar kännedom om pågående sprängningsarbeten. Men i praktiken har den nya ordningen skapat mer förvirring än kontroll.

Sedan införandet har det visat sig att kommunerna tolkar reglerna på helt olika sätt.

Vissa kommuner vet inte hur de ska hantera anmälningarna, andra kräver att anmälan görs via särskilda e-tjänster med inloggning via Bank-ID, och några menar att e-post är för osäkert av säkerhetsskäl.

MSB är dock tydliga: anmälan kan göras på det sätt som passar verksamheten bäst. Det finns inga krav på hur den ska skickas, bara vilken information den ska innehålla.

Även frågan om hur ofta anmälan ska göras har vållat problem. I vissa kommuner krävs ny anmälan inför varje sprängning, även vid löpande arbeten i exempelvis bergtäkter.

Enligt MSB:s egen tolkning framgår det dock av föreskriften, och särskilt av konsekvensbeskrivningen, att anmälan bara behöver göras en gång per arbetsplats eller projekt.

Ett särskilt dilemma har uppstått vid sprängningsarbeten på militära anläggningar.

Eftersom dessa platser omfattas av sekretess får de inte röjas, vilket i praktiken gör det omöjligt att lämna in en fullständig anmälan till kommunen.

När BEF lyfte frågan svarade MSB först att aktörerna bör föra dialog med uppdragsgivaren och kommunen för att hitta en lösning. Efter påtryckningar, bland annat från BEF, medger MSB nu att bestämmelsen måste ses över och att man avser att ändra föreskriften.

Många kommuner har begränsade resurser för att hantera anmälningar och utföra tillsyn, som ju var den egentliga avsikten med bestämmelsen.

När anmälan kommer in ska kommunen dessutom göra en tjänsteanteckning om de beslutar att inte utföra tillsyn, vilket ytterligare ökar den administrativa belastningen.

BEF menar att regeln är ogenomtänkt och svår att tillämpa, särskilt när kommunerna redan har svårt att prioritera LBE-tillsyn.

En annan brist i regelverket är att krutpatroner är undantagna från anmälningssplikten.

Detta är olyckligt, både ur ett säkerhetsperspektiv (security) och ett konkurrensperspektiv. Krutpatroner innebär samma risk för stöld eller

missbruk som andra sprängämnen och bör därför omfattas av samma krav.

BEF föreslog i remissprocessen att pyrotekniska produkter kunde undantas, men inte krutpatroner som används i bergsprängning.

MSB delar i stort den bedömningen, men ändringen kom för sent i processen – vilket hade krävt en ny konsekvensutredning och ny remissrunda.

BEF anser att den nya anmälningssplikten i nuvarande form inte uppfyller sitt syfte och skapar onödigt administrativt krångel för både företag och kommuner.

Vi vill se att:

- Regeln ses över och förtydligas i samarbete med branschen.
- En tydligare och enhetlig rutin införs för hur och när anmälan ska göras.
- Krutpatroner omfattas av anmälningssplikten, i linje med övriga sprängämnen.
- Kommunernas tillsyn ges resurser och vägledning så att fokus hamnar på faktisk säkerhet – inte på blanketter.

Vi hoppas att frågan nu lyfts av fler, både kommuner, beställare och andra aktörer, så att regeln kan justeras till något som fungerar i verkligheten.

WWW.SSE-SVERIGE.SE
0587-145 50

SSE Sverige AB

"En innovativ sprängmedelsleverantör i världsklass med den mest flexibla servicen och bästa personalen"

SSE är en väletablerad civil sprängmedelsleverantör på marknaden, med:

- Utomordentligt högkvalitativ och flexibel service
- Mycket kompetent och kunnig personal
- Lagerhållning och leverans av sprängmedelsprodukter
- Laddning och genomförande av salvor

Genom detta uppfyller vi kundernas behov och överträffar deras förväntningar. Många anser att SSE har marknadens bästa sortiment och service!

Välkommen till en komplett leverantör av civila sprängmedelsprodukter.

Skanska

Att få till fysiska möten med medlemsföretagen kan vara en utmaning. När flera funktioner inom företaget ska delta, samtidigt som den dagliga verksamheten kräver deras närvaro, är det inte alltid lätt att få ihop kalendern.

En av mina kontaktpersoner på Skanska är Johan Fromell, och efter en tids pusslande lyckades vi till slut hitta en dag som passade för ett besök på Skanskas kontor i Örebro. Planen var att även Johans chef, Christian Jakobsson, skulle delta, men hans kalender tillät tyvärr inte medverkan den här gången. Istället deltog Adrian Lovén, och det visade sig bli ett mycket givande möte.

Syftet med träffen var förstas att samla material till den här artikeln, men minst lika viktigt var att få en bättre inblick i hur Skanska arbetar internt med bergsprängning och hur organisationen faktiskt är uppbyggd. Det blev snabbt tydligt att det inte är helt enkelt att förstå vilka funktioner som ansvarar för vad, och hur strukturen ser ut i sin helhet. Det är i sig inget ovanligt i större organisationer, men samtidigt avgörande för att vi på BEF ska kunna ha ett nära och konstruktivt samarbete. Inledningsvis vill jag försöka beskriva hur organisationen är uppbyggd. Skanska Sverige AB äger till hundra procent det separata bolaget Skanska Industrial Solutions (SIS), som är den del av koncernen som bland annat ansvarar för täkter, bergmaterial och lossställning. Jag återkommer längre fram till bergverksamheten inom Skanska Sverige AB, men börjar med SIS eftersom det är där huvuddelen av bergmaterialverksamheten är organiserad.

SIS asfalt och bergmaterialverksamhet är indelat i fyra regioner: Norr, Väst, Öst och Syd. Bergverksamheten med borring, sprängning och krossning där Christian Jakobsson är projektchef för lossställningen.

Under Christian finns en struktur med projektingenjörer och produktionsledning som är uppdelad geografiskt: Syd, Väst samt Öst/Norr. Det är i detta team vi hittar Johan Fromell, tillsammans med kollegan Philip Andsen.

Till sin hjälp har Johan och Philip projektchefer, arbetsledare,

och yrkesarbetare inom respektive område i syd, väst, öst och norr samt stödfunktioner inom ekonomi och administration.

SIS bedriver verksamhet inom borring, sprängning och krossning där huvudinriktningen är bergtäkter. Ungefär 90 procent av täkterna är interna. Varje region spränger mellan 4–5 miljoner ton berg per år, vilket innebär en total mängd på omkring 16–18 miljoner ton årligen för hela verksamheten.

Jag frågar Johan hur det ser ut med personal och resurser inom borring.

– I region syd har vi fyra borrsvagnar och två sprängare, samt en medarbetare som även utför olika mätningar, berättar Johan. I väst har vi tre borrsvagnar och en sprängare som också fungerar som arbetsledare. I öst består resurserna av tre borrsvagnar och en sprängare som även utför en del mätningar. Och i norr har vi fyra borrsvagnar och en sprängare.

Målsättningen, förklarar Johan vidare, är att SIS ska utföra ungefär 75 procent av borringen med egna resurser. Det innebär samtidigt att man köper in en del borring externt för att täcka upp där den egna kapaciteten inte räcker till.

Den stora mängden berg som sprängs varje år innebär också en betydande förbrukning av sprängmedel. – I runda slängar handlar det om cirka 1 000 ton per år, säger Johan. Samarbetet idag sker främst med Forcic och EPC som leverantörer.

Det ställer i sin tur stora krav på både organisation och logistik, särskilt när verksamheten ska tillgodose de knappt 80 täkter som SIS ansvarar för från norr till söder.

– Som sagt, fortsätter Johan, vi har även mobila krossar och grävmaskiner, vilket gör att vi kan utföra merparten av skutsläggningen själva. När det gäller själva sprängningsarbetet strävar man efter att alltid ha egen personal som leder arbetet.

– Just sprängämneshanteringen är ju central idag, säger Johan, inte minst med tanke på de ökade krav som ställs från våra myndigheter. Av den anledningen ser vi helst att leverantörerna står för merparten av både transporter och förvaring.

Samtidigt har vi möjlighet till en del mindre förvaring, till exempel för att kunna ta hand om dolor som inte kan destrueras i samband med när de påträffas.

Jag fortsätter med att fråga Johan hur planeringen i täkterna har utvecklats de senaste åren.

– Det har hänt en hel del inom just det området, säger han. Framför allt när det gäller att använda drönare för inmätning och planering. I dag kan vi med mycket god precision planera sprängningarna redan i ett tidigt skede, utifrån täktens behov.

Detta gör att produktionen flyter på betydligt bättre och minskar risken för ovälkömda överraskningar senare i processen.

Nu vänder jag mig till Adrian och ber honom berätta om sin roll i den organisation han representerar.

– Skanska Sverige AB består av ett antal verksamhetsgrenar, förklarar han. En av dem är Väg och anläggning, där jag arbetar som projektchef inom det som kallas Region Special. Här ryms allt från schakt och transporter till grundläggning och sprängning.

Adrian ansvarar för det som internt kallas berggruppen, som utför entreprenadsprängningar i hela landet.

– I princip gör vi det mesta inom infrastruktur, säger han. Även tunnelsprängningar, även om det förekommer mer sällan. Vi arbetar brett, och exempel på projekt är vindkraftsparker, vattenkraftverk och, på senare tid, nybyggnation av fängelser. – Om vi har någon specialinriktning så är det väl sprängning i känsliga miljöer. Även Adrians sprängämnesbehov tillgodoses av Forcic och EPC.

– Men Austin finns också med på ett

hörn, säger han. När geografin spelar in och logistiken blir avgörande kan andra lösningar vara det mest praktiska alternativet.

När det gäller entreprenad-sprängningar har det varit vanligt att entreprenörerna har egna sprängämnesförråd.

– Men jag ser helst att spräng-ämnesleverantörerna tar ett större ansvar även för den här delen, fortsätter Adrian.

Jag instämmer och påpekar att detta är något jag hör allt oftare från branschens aktörer. Utvecklingen går tydligt åt det hållet: att förvaring av explosiva varor centraliseras i stället för att ligga ute på en mängd små förråd runt om i landet. Sett ur ett security-perspektiv är detta en positiv utveckling.

När vi ändå är inne på säkerhets-frågorna, ur ett brottsförebyggande perspektiv passar jag på att fråga både Adrian och Johan hur de ser på utvecklingen mot skärpt lagstiftning, nya föreskrifter och en mer aktiv tillsyn från myndigheterna.

– Vi har inget emot skärpta regler, säger de båda, så länge de är rimliga och tolkas på samma sätt i hela landet.

De lyfter fram en utmaning som återkommer i samtal med många aktörer:

– Generaliserar man kan man säga att vi inte kan leva med en situation där något är tillåtet i norr, men förbjudet i söder.

– Det är sunt att både branschen och myndigheterna har fått en uppryckning. De allra flesta vill göra rätt och har förståelse för de krav som ställs. Samtidigt finns det regelverk som ibland missar målet, säger han och påpekar att det är viktigt att både lagstiftare och tillsynsmyndigheter har en god förståelse för hur verksamheterna faktiskt fungerar i praktiken.

Det som båda lyfter som särskilt oroande är regelverket inom ADR. Där upplever man att mycket fortfarande är otydligt, närmast ett svart hål, och att det finns betydande behov av förtydliganden och förbättringar.

Avslutningsvis frågar jag hur de ser på den rådande konjunkturen, framtidsutsikterna och om det är något särskilt de vill lyfta.

– Det ser tämligen bra ut, även om det just nu är lite svajigt, säger Johan.

Adrian instämmer, men tillägger:

– För vår del ser det mycket bra ut, och framtiden ser lovande ut med stora satsningar inom till exempel infrastruktur.

Han reflekterar också över en känsla som han säkert inte är ensam om:

– Trots att branschen är stor och består av många företag kan man ibland känna sig väldigt ensam.

Jag inflikar att det är just här som vi som branschorganisation kan göra skillnad. Både Adrian och Johan nickar instämmande.

Med det tackar jag för en mycket trevlig pratstund, där jag själv fått en betydligt större inblick i hur de arbetar, och ser fram emot ett fortsatt gott samarbete.

KPJ Bergarbeten AB

En gråmulen novemberdag anländer jag till Lerum utanför Göteborg, där jag har stämt träff med Kevin Linnér, grundare och ägare av KPJ Bergarbeten. Det som väntar är ett möte präglat av framåtanda, yrkesstolthet och en positiv entreprenörsanda.

Kontoret där KPJ huserar ligger i en fristående byggnad alldeles intill Kevins bostad, inte särskilt långt till jobbet med andra ord. På övervåningen, i det som egentligen är byggt som ett garage, har man inrett ett mysigt kontor med två kontorsplatser samt ett litet konferensrum som väl uppfyller behovet. Där träffar jag, förutom Kevin, också Robin Rudqvist, Kevins högra hand och bästa vän sedan tonåren, som hjälper till med det mesta.

Vi slår oss ned med en kopp kaffe, och jag ber Kevin berätta hur allting började. – Efter grundskolan började jag på hotell- och restauranglinjen på gymnasiet, men det var inget för mig, berättar han. Jag hoppade av efter ett år och började jobba hos farsan, Per-Johan, som då drev ett litet sprängföretag.

Det var 2009, och Kevin kastades rakt in i branschen. Men redan ett par år senare förändrades allt.

– Tyvärr så hände det en tragisk olycka 2011. Farsan borrade på en dola och blev svårt invalidiserad.

Han fortsätter:

– Jag fick mer eller mindre ta över företaget där och då. Men när det stod klart att han aldrig skulle kunna jobba igen, kände jag att jag ville starta något eget, istället för att bara ta över hans firma.

Sagt och gjort. Kevin startade KPJ Bergarbeten. Initialerna står för Kevin Per-Johan, som ett sätt att hedra sin pappa och hålla namnet levande i det nya han själv ville bygga upp.

– Det kändes självklart att ta med farsans namn på något sätt. Utan honom hade jag ju aldrig kommit in i branschen, säger Kevin.

Jag fick med mig en gammal Atlas 512:a från -91, samt en halv maskin som fanns kvar efter olyckan från PJ in i det nya bolaget, berättar Kevin.

Vid den tidpunkten kunde jag inte

föreställa mig att vi skulle utvecklas till det vi är idag. Syftet då var ju helt enkelt att jag behövde ett arbete

Men jobben rullade på, och behovet av att utöka maskinparken blev alltmer tydligt.

– 2013 köpte vi en Atlas Copco radiostyrd D3, och året därpå en Stonepower Scorpion, berättar Kevin.

Men som nystartat företag var den ekonomiska stabiliteten inte den bästa. När marknaden dessutom började vika hamnade bolaget i en tuff situation.

– För att rädda läget fick jag gå in med ett privat lån till företaget. Det var inget jag ville göra, men det fanns liksom inget alternativ om vi skulle överleva.

Jag inflikar att det där nog är en situation som många i vår bransch känner igen. Det är en kapitalkrävande verksamhet, och många har gått igenom tuffa perioder, särskilt i början av sitt företagande.

Men som tur var vände situationen efter något år, och vi såg återigen behov av att stärka upp med ytterligare resurser.

– 2016 investerade vi i en Epiroc T30, berättar Kevin. Problemet var bara att den inte var utrustad med ljuddämpare, vilket visade sig vara en miss. Allt fler förfrågningar krävde ljuddämpade borrar, särskilt i innerstadsjobb i Göteborg.

Lösningen var självklar, om företaget skulle kunna konkurrera fullt ut behövde maskinparken uppgraderas.

– Redan 2017 valde vi att investera i två ljuddämpade T30. Det var ett stort steg för oss och ett ganska nervöst läge. Men vi kan idag konstatera att det var helt rätt beslut.

– Vi håller mest till i tätort, vilket har blivit lite av vår specialitet att spränga i känsliga miljöer, berättar Kevin. Det handlar ofta om arbeten i anslutning till vägar, nybyggnation av skolor och

andra byggnader, eller olika typer av VA-projekt.

Uppdragens omfattning varierar stort, allt från några hundra kubikmeter till så mycket som uppemot 100 000 kubik.

Jag passar på att fråga hur de hanterar sprängmedlet ute på projekten.

– Vi köper vårt behov från Austin Powder, berättar Kevin. De har försäljning i Gråbo, vilket ligger perfekt till geografiskt för oss. Vi hyr förvaring av dem så det mesta hanterar vi själva för att täcka dagsbehovet, förklarar han.

– Vi har också ett mindre förråd på Orust, fyller Robin i. Det är mest av praktiska skäl då vi har personal som bor där, så det underlättar logistiken.

Kevin fortsätter:

– Vi är väldigt nöjda med Austin. Vi använder också mycket av deras elektroniska tändare.

Jag passar på att fråga hur de ser på just det, användningen av elektroniska tändsystem.

– Jag anser att inom tätort borde det alltid vara elektroniska sprängkapslar, säger Kevin utan att tveka. Det är ett mycket bra verktyg för att minska vibrationer, bättre styckefall och, inte minst, minska risken för dolor.

Vi byter ämne och kommer in på hur marknaden ser ut just nu.

– 2025 har faktiskt varit vårt bästa år hittills omsättningsmässigt, berättar Kevin och Robin instämmer.

– Även om vi har märkt en liten nedgång sedan oktober, så tror vi fortfarande starkt på framtiden. Vi fortsätter kämpa på och känner oss trygga med var vi står i dag. Det nära samarbetet mellan Kevin och Robin präglar hela verksamheten. De har varit bästa vänner sedan tonåren, och när Kevin startade företaget 2012 var Robin den första att hoppa på, och också den första att anställas. Den gemenskapen och tilliten mellan dem genomsyrar hela företaget och har

bidragit starkt till den laganda de talar så varmt om. – För oss är det jätteviktigt att alla i företaget känner sig som en del av teamet, säger Kevin. Vi lägger stort fokus på att medarbetarna ska må bra, ha roligt och trivas på jobbet.

Han menar att det är den största tillgången, både nu och i framtiden.

– Vi tror att det är ett framgångskoncept. När våra beställare ser att hela teamet fungerar, så uppfattas vi som en pålitlig och värdefull partner i projekten.

Vi kommer då osökt in på att kraven på hela bergsprängningsbranschen blir allt högre, både från beställare som upphandlar entreprenader och från myndighetshåll.

Kevin ser det inte som något negativt.

– Vi har absolut inget emot att det ställs krav, vare sig det handlar om dokumentation, kvalitet, miljö eller arbetsmiljö. Tvärtom, vi vill att man ser oss som ett modernt och seriöst företag som lever upp till högt ställda krav.

Han förklarar att det gäller allt från att ha moderna maskiner, kompetent personal och till att följa lagar och regelverk som styr verksamheten.

Avslutningsvis passar jag på att fråga vad de tycker om BEF som organisation och om de har några tankar kring auktorisationen.

– Jag tycker BEF gör ett bra jobb, säger Kevin. Det är viktigt att det finns en

samlad kraft som kan driva branschfrågor, särskilt när det gäller utformningen av nya regler och bestämmelser.

När det gäller auktorisationen ser han den som ett positivt verktyg.

– För oss är det ett bra och viktigt stöd för att skapa ordning och struktur i det egna företaget. Och det är klart att det kommer att märkas i de jobb vi gör åt våra kunder, det hänger ihop.

– Det gäller att ha en positiv grundsyn, det är det allra viktigaste och bästa, säger Kevin med ett leende.

Med de kloka orden tackar jag Kevin och Robin för ett trevligt samtal och ett varmt bemötande. Och självklart önskar jag dem all lycka framöver.

Maskinpark

- 1 st. Epiroc T 35 Flexiroc
- 1 st. Epiroc T 35 Smartroc (hytt)
- 4 st. Epiroc T 30
- 1 st. Epiroc T 25
- 2 st Yamamoto hydraulspräckare

Antal anställda 6 borrarare
6 sprängare
2 administratörer

Omsättning ca. 40 miljoner

**A complete rock service
People make
the difference**

Nobody gives a better
blasting performance...

Hugelsta, 635 02 Eskilstuna.
Tel: 016 13 90 77 Fax: 016 12 87 10

The Equipment

The Shotfirer

The Team

BEF Swingen 2025 – en lyckad dag på Lanna Golfresort

I september 2025 samlades golfintresserade från branschen på Lanna Golfresort i Örebro för den årliga tävlingen BEF Swingen. Evenemanget har blivit en uppskattad tradition – och årets upplaga bjöd på både fint spel och god stämning.

Tio deltagare gjorde upp på banan och visade prov på både skicklighet och en stor portion tålamod – som sig bör i golfens värld. Spelet höll hög nivå, men framför allt präglades dagen av gemenskap och glada tillrop. Efter rundan väntade prisutdelning och gemensam middag, där historier från banan delades flitigt. Stort grattis till Epiroc samt Ulrika och Stefan som tog hem segern på dam- respektive herrsidan!

BEF Swingen är mer än bara en tävling – det är en mötesplats där kollegor i branschen får chans att träffas, umgås och knyta nya kontakter. Med Epiroc, Sandvik och BEF som värdar ser vi redan fram emot nästa års upplaga.

Håll utkik på befsverige.se för mer information – och varmt välkomna till BEF Swingen 2026!

Nyhet 2026!

STONEPOWER lanserar sin första helt elektriska borrvagn!

Under våren 2026 kommer vi att bjuda in till demodag, mer info kommer. Håll utkik på våra sociala medier och på vår hemsida.

033-10 82 63 / www.mp-entreprenad.se

SUPER WEDGE

**Sveriges ledande
bergspräckare**

RBT
Rockbreaker Tools AB

www.rockbreakertools.se

Borr & Spräng

Som så ofta hade vi tur med vädret när årets upplaga av vår mäs­sa genomfördes den 15–16 maj. Våra trogna utställare samlade även i år många besökare som fick ta del av nyheter, och kanske ännu viktigare, möjligheten att träffas och utbyta erfarenheter.

Som vanligt höll vi till på Aronsborgs konferens-anläggning, som vid det här laget har god rutin på vårt arrangemang, något som underlättar för både utställare, arrangörer och besökare.

Under dagen delade BEF och Sandvik, enligt tradition, ut ett stipendium till en elev från Spångbergsgymnasiet i Filipstad, som går det tredje året på bygg- och anläggningsprogrammet med inriktning berg.

Tyvärr var det i år endast en elev, Melwin Åkerberg, som kunde ta emot stipendiet, då skolan haft få sökande till utbildningen.

Kvällens galamiddag lockade närmare 170 deltagare, som bjöds på god mat, dryck och musikalisk underhållning i sedvanligt trevlig anda. Under middagen delades även utmärkelsen Årets Bergsprängare – RG Award ut, som i år gick till Tomas Björk från Västjäm­tlands Spräng­tjänst AB (se särskild artikel sidan 20).

Vi kommer nu att ta ett uppehåll med mässan under 2026, för att återkomma 2027 med ny energi och förnyad inspiration.

Anledningen är att vi vill samla in tankar och idéer från både utställare och besökare, för att kunna utveckla

mässan ytterligare, till något ännu mer positivt, attraktivt och samlande för hela branschen.

Målet är att skapa ett arrangemang som lockar fler besökare, erbjuder ännu mer givande möten och fortsätter vara branschens självklara samlingspunkt.

BEF riktar ett varmt tack till samtliga utställare, medlemmar, samarbetspartners och övriga besökare för ert engagemang.

Vi ser fram emot att välkomna er tillbaka till Borr & Spräng 2027.

Studieresa och Konferens i Schweiz i samarbete med SSE den 2-6 september 2026

Välkomna på en unik resa

Välkommen att delta i en unik studie- och konferensresa till Schweiz hösten 2026, i samarbete med SSE Sverige. Vi kombinerar branschutbyte, studiebesök och naturnära konferens i Alperna – en upplevelse både för yrkeslivet och sinnet.

Preliminärt program

Onsdag 2 september. Ankomst och tågresa genom Alperna

Vi samlas i Genève dit var och en tar sig på eget initiativ. BEF kommer meddela möjliga flygalternativ från Sverige. Därefter reser vi tillsammans med tåg genom det fantastiska schweiziska alplandskapet till Brig som är en liten ort öster om Genève där SSE Group har sitt säte och sin sprängämnesfabrik.

Torsdag 3 september. Studiebesök på SSE:s sprängämnesfabrik i Brig

Under torsdagen besöker vi SSE:s anläggning för tillverkning av sprängämnen. Fabriken ligger naturskönt belägen i en dalgång i hjärtat av Alperna där vi får en inblick i modern europeisk sprängämnesproduktion. Efter rundturen är vi inbjudna av våra värdar till en traditionell raclette-lunch, som är en schweizisk specialitet.

Eftermiddag. Avresa till Zermatt

Vi fortsätter med tåg till Zermatt, där vi checkar in för två natters vistelse. Här väntar natursköna vyer, konferenspass och gemenskap.

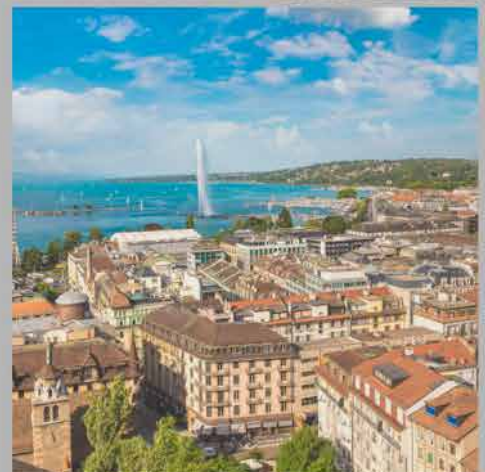
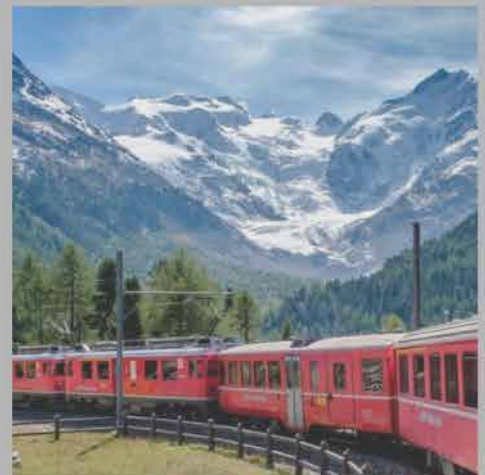
Freitag 4 september. Konferensdag i Zermatt

Vi håller en konferens på hotellet med föreläsningar, diskussioner och erfarenhetsutbyte. Tid finns också för kortare utflykter eller gemensamma aktiviteter i det omgivande landskapet.

Lördag 5 september. Tåg tillbaka till Genève

Vi reser åter till Genève för en gemensam avslutningsmiddag på kvällen. Övernattning sker på hotell nära stadens centrum.

Söndag 6 september. Hemresa

Varmt välkomna med intresseanmälan till anette@bef.nu
eller via formogram: Scanna QR-koden med mobilen!

www.befsverige.se

Årets strategimöte

Styrelsens årliga kombinerade styrelse och strategimöte hölls i år på Väderöarnas Vårdshus, längst ut i det bohuslänska havsbandet. Perfekt för några dagar av strategiskt arbete i avkopplande omgivningar.

Vi brukar, förutom det formella styrelsemötet, ha något eller några teman som är aktuella för föreningens framtida aktiviteter.

De teman som togs upp var bland annat hur vi går vidare med auktorisationsprocessen, nu när det finns ett formellt beslut om att alla medlemmar på sikt ska vara auktoriserade. I det arbetet kan det konstateras att vi kommer att behöva fler externa revisorer, eftersom ansvaret i dag vilar helt på Åke Ahlberg. Vi kom fram till några alternativ som vi kommer att arbeta för att förverkliga.

En annan viktig punkt på agendan var borrkortsutbildningen. Nuvarande utbildare, Tommy Johansson, har

meddelat att han kommer att sluta, vilket naturligtvis väcker frågan om hur utbildningen ska drivas vidare.

Styrelsen fann en lösning på hur vi ska ta detta vidare, och vid ett senare tillfälle kommer vi att presentera hur BEF planerar att säkerställa att utbildningen kan fortsätta med hög kvalitet och god tillgänglighet för i första hand våra medlemsföretag. Borrkortsutbildningen är en central del i auktorisationen, eftersom den är ett krav för alla som arbetar som borroperatörer. Vi för också en dialog med leverantörerna av borragnar som kan bidra med maskinspecifik utbildning inom ramen för borrkortet.

En annan fråga, som visserligen inte

är akut men som ändå bör hållas i åtanke, är att även vår nuvarande vd går ju, om än motvilligt, samma väg som oss andra när det gäller åldrandet, och det kan vara klokt att hålla ögonen öppna efter presumtiva ersättare.

Utöver ovanstående innehöll våra dagar på Väderöarna en stor mängd diskussioner om vår förenings aktiviteter och vårt agerande gentemot medlemmar, beställare, myndigheter och andra intressenter.

Stort tack till styrelsen, som trots fulla kalendrar och vardagsstress tar sig tid att delta. Utan ert engagemang skulle föreningens arbete inte vara möjligt!

RG Award

Priset RG Award eller Årets bergentreprenör delades traditionsenligt ut på galamiddagen på Borr & Spräng. Årets välförtjänta pristagare är Tomas Björk från Västjämtnads Sprängtjänst AB.

Rune Gustafsson som instiftade priset formulerade tre centrala förmågor som kännetecknar den som gör sig förtjänt av utmärkelsen:

- Entreprenörskap, dvs förmåga och vilja till ständig utveckling
- Helhetssyn dvs. förmågan att förstå nödvändigheten av såväl tekniska, ekonomiska och sociala parametrar i företaget.
- Välrenommerad över tiden hos samtliga branschintressenter

Årets pristagare är kanske inte den mest kända personen i BEF-kretsar, men han representerar på ett utmärkt sätt det entreprenörskap och den framåtanda som Rune en gång ville lyfta fram med priset.

Efter ett yrkesliv inom bygg- och markbranschen tog Tomas Björk över ett mindre bergsprängningsföretag, och har sedan dess successivt byggt

upp och utvecklat verksamheten med målmedvetenhet och kvalitet som ledstjärnor.

Genom åren har pristagaren på ett föredömligt sätt visat vad ett medlemskap i vår förening kan innebära, inte bara som ett stöd i det egna arbetet, utan som en kraft för hela vår gemenskap. Våra många samtal har varit både utvecklande och värdefulla, och har bidragit till att driva föreningen framåt.

Det engagemang som Tomas visar, i allt från att genomföra uppdrag med hög professionalism till att stå upp för branschens växande krav från myndigheter och beställare, är ett tydligt bevis på att det fortfarande går att framgångsrikt driva ett mindre familjeföretag med kvalitet, ansvar och stolthet.

Priset är ett välförtjänt erkännande och

vi gratulerar Tomas och önskar fortsatt framgång och utveckling.

VI HJÄLPER DIG LYCKAS MED DINA PROJEKT

HOS OSS HITTAR DU ALLT DU BEHÖVER FÖR DITT SPRÄNGNINGSARBETE:

- SPRÄNGMEDEL
- TÄNDMEDEL
- ELEKTRONISKA INITIERINGSSYSTEM
- DIGITALA LÖSNINGAR
- TEKNISK SERVICE

Orica Sweden AB

Gyttorp | 713 82 Nora | orica.com
info.gyse@orica.com | 0587 850 00

Kunskapsseminarium

I juni arrangerade BEF, i samarbete med Byggföretagen, ett kunskapsseminarium med fokus på beställarens roll och ansvar vid upphandling av sprängningsarbeten. Seminariet syftade till att öka kunskapen om de förändringar som nu sker inom lagstiftning, tillstånd och tillsyn, och hur dessa påverkar branschen i praktiken.

Under lång tid har byggbranschen haft ett starkt fokus på arbetsmiljö och säkerhetsfrågor.

I upphandlingar ställs idag tydliga krav på entreprenörerna att uppfylla en mängd villkor inom det område som vi vanligtvis benämner safety.

Detta är givetvis mycket positivt, och när jag ser tillbaka på mina decennier i branschen märks det tydligt hur mycket som har förändrats. Sprängningsarbeten genomförs i dag på ett ansvarsfullt, planerat och säkert sätt, och jag vågar nog påstå att vi inom vår bransch är förhållandevis forskonade från allvarliga olyckor.

Men parallellt med säkerhetsarbetet inom safety har ett annat begrepp vuxit sig allt starkare, nämligen security.

Det handlar inte längre bara om att skydda människor från olyckor, utan också om att skydda samhället från brottslig hantering av sprängämnen.

Under de senaste åren har det skett en tydlig förskjutning i fokus, där myndigheter och lagstiftare lägger allt större vikt genom skärpt lagstiftning inom bland annat tillståndsfrågor och kontroll genom tillsyn.

För sprängbranschen innebär detta en ny verklighet. Det handlar inte bara om att göra rätt, utan också om att kunna visa att man gör rätt, i varje steg, från inköp och transport till användning och förvaring.

Här möter branschens praktiska vardag en allt mer komplex regelmiljö, vilket ställer höga krav,

inte bara på entreprenörer, utan också på beställare som ansvarar för upphandlingar.

Just därför arrangerade BEF tillsammans med Byggföretagen detta kunskapsseminarium, för att ge beställarna en tydligare bild av hur verkligheten faktiskt ser ut för de företag som arbetar med sprängning varje dag, och vad som krävs för att uppfylla security i praktiken.

BEF hade bjudit in Polismyndigheten, representerad av Nationellt bombdatacenter (NBDC), som presenterade den lägesrapport för 2024 som årligen tas fram över den kriminella sprängverksamheten i Sverige. Rapporten ger en tydlig bild av den fortsatta problematiken med sprängningar, även om man ser en minskning av civilt sprängmedel i illdåden.

Även MSB deltog, med fokus på den skärpta lagstiftningen i LBE och framför allt den reviderade föreskriften om hantering av explosiva varor (MSBFS 2025:2).

Myndigheten redogjorde för de viktigaste förändringarna och hur de ska tolkas.

Avslutningsvis presenterade jag de praktiska utmaningarna som entreprenörerna står inför.

Jag betonade särskilt att det är hög tid för beställarna att ta sitt ansvar, att lyfta även security-frågorna högt upp på dagordningen.

Samtidigt måste man vara medveten om att sprängningsarbeten framöver kommer att ha längre

ledtider, kräva mer resurser och i vissa fall dedikerad personal för att hantera säkerhetsdelen i praktiken. Sammantaget kan detta innebära att kostnaderna för loss hållning av berg ökar.

Bland de deltagande företagen fanns bland annat Trafikverket, Sherpas, Skanska och Peab, som tillsammans med representanter från några av våra medlemsföretag bidrog till givande föreläsningar och, inte minst, engagerade diskussioner under dagen.

Samtliga deltagare var mycket positiva och det kunde konstateras att detta är något som behövs även framöver, förhoppningsvis med ännu fler deltagare och framför allt med mer tid för fördjupning. Seminariet omfattade denna gång en halvdag, men samtliga deltagare var överens om att ett framtida seminarium bör utökas till en heldag för att möjliggöra mer tid för presentationer och gemensam dialog.

BEF tackar föreläsare, deltagare och Byggföretagen för ett mycket lyckat arrangemang, och vi ser redan fram emot att återkomma under våren 2026 med ett nytt kunskapsseminarium i samma anda.

Jan Johansson

PACKERS FÖR INJEKTERING I BERG

Packers är en avgörande komponent vid injektering i berg, särskilt inom tunneldrivning. Injektering i bergstunnlar har främst två syften: kontroll av grundvatteninträngning och förbättring av bergmassaegenskaper och tunnel stabilitet.

Pretec erbjuder både engångs- och flergångspackers som används för säker tätning i borrhål vid exempelvis förskärningar, byggropar och tunneldrivning. Genom vidareutveckling har vi tagit fram uppdaterade packers, bland annat med naturgummi, som ger förbättrade miljöegenskaper utan att kompromissa med prestanda.

Behöver ni produkter för injektering? Pretec är er partner – kontakta oss!

Let's connect

bergorder@pretec.se | 0303-35 19 00

AMA 26

AMA systemet är ett väldigt viktigt verktyg för att styra kvalitet och kalkylerbarhet avseende professionell entreprenadverksamhet inom bygg och anläggningsbranschen. Eftersom flertalet av de projekt som handlar om bergsprängningsentreprenader regleras utifrån AMA är det av största vikt att innehållet är relevant och applicerbart i praktiken.

Längre tillbaka i tiden ingick BEF i den referensgrupp som uppdaterar AMA vart tredje år. Av oklar anledning så hamnade vi utanför en tid, men återigen är vi delaktiga i detta arbete som nu håller på med nästa utgåva som ska komma ut 2026.

I referensgruppen ingår bland andra representanter från Trafikverket, Ramböll, Skanska, Region Stockholm och, från vår sida, undertecknad och inte minst vår ordförande Mikael Sjökvist som har stor kunskap om tillämpningen av regelverket i praktisk mening.

Det är dessutom glädjande att vi genom vårt deltagande har kunnat vara med och påverka och fått till stånd en del förändringar och förtydliganden som, förhoppningsvis kommer leda till mindre diskussioner och oklarheter ute på projekten.

Jan J.

ADVANCED ELECTRONIC DETONATORS

<p>E★STAR Remote 2.5i</p> <p>Our Most Advanced Method of Remote Blast Initiation</p>	<p>E★STAR RFID</p> <p>Identify the Detonator without Physical Contact</p>
<p>E★STAR Cube</p> <p>Initiate Underground Blast Rounds from the Surface</p>	<p>E★STAR TUNNEL</p> <p>Designed to Improve Cycle Times in Tunnel Production</p>

www.austinpowder.se @austinpowerswedenab

Rykande färska domar om rätten till ersättning för onormala kostnadsökningar

I en dom från den 27 november 2025 från Göta hovrätt nekades en entreprenör ersättning, men veckan därpå gick det bättre för en entreprenör vid en annan domstol.

Den 5 december 2025 meddelade Örebro tingsrätt en dom rörande bland annat entreprenörens rätt till ersättning för kostnadsökningar avseende stålprodukter. Tvisten hade pågått sedan 2023 och har i vissa sammanhang kallats för ett ”pilot-mål”. Entreprenören fick enligt domen ersättning med ca 6,7 mkr för onormala kostnadsökningar om 3,6 %.

Senaste domen där entreprenören gavs rätt till ersättning meddelades såvitt känt 1978.

Bakgrund

I AB 04 och ABT 06 finns en likalydande bestämmelse i kap 6 § 3. Den lyder enligt följande.

Avtalat pris skall ändras med hänsyn till dels kostnadsändring på grund av myndighets åtgärd, dels

kostnadsändring som är förorsakad av krig eller annat krisförhållande med liknande effekt och som avser förnödenhet eller tjänst som är nödvändig för entreprenaden, dels kostnadsändring som beror på onormala prisförändringar avseende material som ingår i entreprenaden. Ändring av det avtalade priset skall dock ske endast om kostnadsändringen varit oförutsebar och väsentligt påverkar hela kostnaden för entreprenaden.

Bestämmelsen har sitt ursprung i (och är i princip likalydande med) fastprisreservation 2/71, som togs fram av SBEF (Svenska Byggnadsentreprenörförbundet). Enligt bestämmelsen ska avtalat pris ändras till följd av kostnadsändringar av tre olika

slag, som beskrivs i bestämmelsens första mening (myndighetsåtgärd, krig/krisförhållande och onormala kostnadsökningar). För att priset ska ändras krävs även att kostnadsändringen har varit a) oförutsebar och b) väsentligt påverkar hela kostnaden för entreprenaden. Bestämmelsen har som inledningsvis indikerats inte tillämpats under lång tid. Det som fått den att aktualiseras har främst varit de ekonomiska effekterna som följt av bland annat covid och kriget i Ukraina (även om det också funnits andra orsaker till priset förändringarna).

Örebro-domen

Tvisten handlade om entreprenad-arbeten avseende nybyggnad av en vattenreservoar (kallad Lyra) för

Forts på sid 26

FÖR SÄKER SPRÄNGNING!

RUBA GUMMI AB
BRÄNDÅSEN 141
694 93 ÖSTANSJÖ
Hemsida: www.rubagummi.se

TEL: 0582-23010
MOB: 0703-983231
MAIL: info@rubagummi.se

Forts från sid 25

kommunalt dricksvatten i Örebro som färdigställdes 2022. Lyra rymmer 15 000 km³ vatten, har ett hölje av långsamt rostande corten-stål och består av ca 3 400 kubikmeter betong och ca 630 ton armering. Kommunen upphandlade entreprenaden enligt lagen (2016:1145) om upphandling inom försörjningssektorn, LUF som en utförandeentreprenad på AB 04 mot en kontraktssumma om ca 150 mkr. Entreprenadkontraktet ingicks den 27 februari 2020.

Den stora, men mindre intressanta, frågan i målet rörde tillkommande armering, där parterna hade olika uppfattningar om hur avtalet skulle tolkas. Vad som komplicerade saken var att kommunen hade inlett (första gången augusti 2018) och avbrutit upphandlingarna och slutligen övergått till ett förhandlat förfarande. Parterna var oense om vilka kontraktshandlingar som omfattades av den slutliga upphandlingen, särskilt med avseende på frågan om kommunen hade att svara för en i viss handling angiven uppgift om armeringsmängd eller inte.

Entreprenören krävde i målet ca 49 mkr avseende ökade armeringsmängder och ca 7,7 mkr i oförutsebara kostnadsökningar, medan kommunen ansåg att den hade rätt att få tillbaka ca 3 mkr avseende avgående armeringsmängder (allt exkl. mervärdesskatt). I målet hade parterna förliktvissadelareftermedling. Medling är något som tingsrätten ofta föreslår med tanke på entreprenadmålen omfattning och komplexitet och det stora processkostnaderna. Tingsrätten förpliktade slutligen kommunen att betala ca 48,5 mkr till entreprenören. I beloppet ingick ersättning för onormala kostnadsökningar om ca 6,7 mkr.

När det gäller kravet för onormala kostnadsökningar enligt AB 04 kap 6 § 3 avsåg huvuddelen stålmaterial från en polsk stålleverantör.

Tingsrätten konstaterade att det följer av bestämmelsen att avtalat pris ska justeras med hänsyn till kostnadsändring som beror på a) onormala prisförändringar avseende material som ingått i

entreprenaden under förutsättning att kostnadsökningen varit b) oförutsebar och att kostnadsökningen c) väsentligt har påverkat hela kostnaden för entreprenaden.

Twist förelåg om alla tre förutsättningarna, som entreprenören hade bevisbördan för. Det ankom dock på entreprenören att först styrka en faktisk kostnadsökning och storleken på denna. En omfattande bevisning förelades tingsrätten, som ansåg att entreprenören hade uppfyllt sin bevisbörda.

Frågan var sedan om kostnadsökningarna berodde på onormala prisförändringar på material som ingått i entreprenaden. Inledningsvis konstaterade tingsrätten att priserna på byggmaterial generellt och stål specifikt ökade kraftigt under entreprenadtiden. Under perioden januari till september 2021 ökade priserna på 1041 Armeringsstål och 1042 Stålbalk med 52,33 respektive 62,43 procent. Detta kan jämföras med den prisförändring som förelagat för de aktuella materialen enligt Entreprenadindex PUDS-index under tio år dessförinnan. Medianförändringen per år för Index 1041 Armeringsstål och 1042 Stålbalk har legat på 3 respektive 4 procent under 10 år inför anbudet, vilket innebär ett medelvärde på ökningen om 6 till 7 procent per år under samma tidsperiod.

Med beaktande av detta och särskilt med hänsyn till att priset på stålmaterial enligt aktuella entreprenadsindex hade minskat under 2019 ansåg tingsrätten att det var styrkt att den prisökning som skedde med start 1 januari 2021 var onormal.

Vad sedan gällde frågan om kostnadsökningen varit oförutsebar framhöll tingsrätten att det inte ska vara fråga om en för entreprenören kalkylerbar risk, utan om vad som vid anbudstillfället utgjorde en osäkerhet och som sådan inte kunde göras föremål för någon riskkalkyl som kunde åsättas ett pris. Möjligheten till kalkylerbarhet avseende relevant omständighet får bedömas i varje enskilt fall enligt de krav på fackmässighet som genomsyrar AB 04, varvid tingsrätten hänvisade

till viss doktrin (Samuelsson, AB 04, En kommentar, Stockholm 2022 s. 333–334 och Samuelsson, AB 04, En kommentar, Stockholm 2020, s. 376–377).

Entreprenören hade utifrån kostnadsläget kalkylerat med en kostnadsökning om 1 %, vilket motsvarade en kostnadsökning i stålentreprenaden om 1 procent eller 270 000 kr. Entreprenören hade kommit fram till beloppet genom att räkna på en konsekvensrisk om 540 000 kr och att sannolikheten för att den skulle infrias uppgick till 50 %.

Tingsrätten konstaterade att stålpriserna under lång tid hade legat stabilt och att det inte fanns tecken på att priserna skulle öka på det sätt som kom att ske under 2021. Därtill konstaterade tingsrätten att priset på stålmaterial vid tidpunkten för anbudslämnandet påvisade en svag nedgång. Med hänsyn till detta ansåg tingsrätten att det var visat att den kostnadsökning som entreprenören hade drabbats av var oförutsebar.

Sedan ansåg tingsrätten att avdrag skulle göras med hela konsekvensrisken, innebärande att den förutsebara kostnadsökningen uppgick till 540 000 kr. Med beaktande av detta ansåg tingsrätten att den oförutsebara kostnadsökningen uppgick till totalt ca 6,7 mkr.

Vad gäller det sista rekvisitet, att kostnadsökningen ska väsentligt påverkat hela kostnaden för entreprenaden konstaterade tingsrätten att kostnadsökningen motsvarade 3,6 % av entreprenadsumman. Tingsrätten hänvisade i sitt vidare resonemang till Trafikverkets handledning Praktisk tillämpning av AB/ABT kap 6 § 3, som entreprenören hade åberopat. Trafikverket ansåg att en kostnadsökning större än 2,5 % av entreprenadsumman är att betrakta som väsentlig. Tingsrätten hänvisade vidare till en artikel Vinster i byggbranschen från Byggföretagen, där man angav att vinstmarginalerna för aktuellt år låg på 3,3 % och den genomsnittliga marginalen inräknat året före uppgick till 2,6 %.

I målet hade kommunen framfört att entreprenören har att svara

Forts på sid 28

Nordenväg AB: Ledande inom tillverkning och återtag av sprängmattor

I Virserum, Småland, har Nordenväg AB sedan länge varit en pålitlig partner för bergsprängare och entreprenörer över hela Norden. Som medlem i Bergsprängnings Entreprenörernas Förening är vi stolta över vår 30-åriga erfarenhet inom tillverkning av sprängmattor och vårt arbete med flera nöjda kunder. Med denna bakgrund kombinerar vi traditionell expertis med innovativa hållbara lösningar, och vårt nya initiativ för återtag av uttjänta sprängmattor sätter miljöansvar, effektivitet och hållbarhet i centrum.

Tillverkning av sprängmattor – Erfarenhet och kvalitet

Med över 30 års erfarenhet har Nordenväg AB byggt en stark position inom tillverkning av sprängmattor, anpassade för olika typer av projekt inom bergsprängning. I vår fabrik i Virserum produceras mattor som möter branschens höga krav, och vår långa erfarenhet garanterar pålitliga och hållbara produkter. Tack vare ett välorganiserat lager kan vi alltid leverera sprängmattor när kunderna behöver dem, vilket har skapat förtroende hos oss över åren. Vårt fokus på kvalitet gör oss till ett självklart val för entreprenörer som söker hållbara lösningar för sina sprängningsarbeten.

Återtag av uttjänta sprängmattor – Hållbarhet i praktiken

Ett av våra mest framträdande initiativ är vår nya tjänst för återtag av uttjänta sprängmattor. Genom att erbjuda detta mot en avgift underlättar vi för kunderna samtidigt som vi bidrar till en mer hållbar byggbransch. Processen är designad för att vara miljövänlig, effektiv och säker: de uttjänta mattorna återvinns och omvandlas till nya produkter som vägsladdar och skogsvägar, vilket minskar avfall och skyddar naturen. Miljöansvar är en prioritet, och vi säkerställer att hanteringen sker på ett ansvarsfullt sätt för både personal och miljö. Detta initiativ har redan väckt intresse hos kunder som värdesätter ansvarsfull hantering av sina uttjänta sprängmattor.

En partner för framtiden

Nordenväg AB:s kombination av över 30 års erfarenhet och vårt engagemang för återtag av sprängmattor visar hur traditionell tillverkning kan utvecklas med hållbarhet i åtanke. Vårt fokus på miljöansvar, effektivitet och hållbarhet gör oss till en förebild inom bergsprängningsbranschen. Med en fabrik som ständigt levererar högkvalitativa sprängmattor och ett växande arbete med återvinning, står vi redo att stödja entreprenörer i deras projekt. För mer information om hur Nordenväg kan vara en del av din verksamhet, besök nordenvag.se.

Tillsammans kan vi bygga en säkrare och grönare framtid för bergsprängningsbranschen!

Forts från sid 26

för den del av kostnadsökningen som inte väsentligt påverkat hela kostnaden för entreprenaden, d.v.s. upp till en procentsats som inte skulle ha lett till någon reglering (s.k. väsentlighetsavdrag). Tingsrätten ansåg dock inte att något avdrag skulle ske, då det enligt tingsrätten inte framstod som ändamålsenligt att entreprenören ska stå kostnaden för material som ingår i entreprenaden samt att det inte heller var förenligt med vinstintresset. Tingsrätten dömde därför ut hela beloppet.

Totalt dömde tingsrätten ut ca 48,5 mkr (jämta mervärdesskatt) till entreprenören, ogillade kommunens talan och förpliktade kommunen att ersätta entreprenörens rättegångskostnad med ca 18,6 mkr.

Avslutande kommentar

Det har under de senaste åren varit en hel del tvister kring rätten till ersättning för onormala kostnadsökningar, men de har oftast slutat i förlikning. Att entreprenadtvister förlikas är vanligt, inte bara för att det ofta handlar om många tvistefrågor som leder till betydande processkostnader, utan också för att den krävande parten kan ha ett behov av likvida medel

och en process tar normalt sett flera år. När det gäller tvisterna kring onormala kostnadsökningar är ytterligare ett skäl till förlikning att det saknats vägledande praxis för hur bestämmelsen ska tillämpas.

Som redovisats ovan fick entreprenören ersättning för hela den oförutsebara kostnadsökningen, eftersom domstolen fann att den var väsentlig. Domstolen gav därmed entreprenören ersättning även för den del av kostnadsökningen som inte ansågs vara väsentlig, d.v.s. för den delen av kostnadsökningen som enligt bestämmelsen inte hade varit ersättningsgill. I tvister har det varit vanligt att entreprenören dragit av den "icke-väsentliga" delen och då utgått från Trafikverkets handledning om 2,5 %. Med tanke på detta och den stora tvistefrågan om armering skulle det inte framstå som särskilt förvånande om domen överklagas av kommun. Då kanske vi inom ett till två år får lite mer klarhet i hur bestämmelsen ska tolkas. Vad gäller kostnadsunderlaget (bevisningen) hade entreprenören i det aktuella målet presenterat ett underlag som gav stöd för (bevisade) den faktiska kostnadsökningen. I målet från Göta hovrätt hade entreprenören valt att

inte ens försöka styrka sina faktiska kostnader utan istället valt en annan väg. Entreprenören hade hänvisat till en metod som fanns presenterad i en "expertkommentar" från Lexnova. Utgångspunkten för den metoden var en på visst sätt redovisad jämförelse med index. Den metoden underkändes av tingsrätten och nu även av hovrätten.

Med hopp om julefrid utan onormala kostnadsökningar

Magnus Wollsen
Advokat AB

Kungsgatan 8, 2tr
111 43 Stockholm
Tel: 0700-92 00 64.

magnus@wollsenadvokat.se

BEF erbjuder endagskursen

Bergsprängning för beställare!

De beställare som upphandlar bergsprängning i ett projekt bör ha vissa grundkunskaper om vad bergsprängning handlar om.

I denna kurs förmedlar vi kunskap om vad den som köper bergsprängning ska tänka på. Kursens innehåll belyser bland annat regelverket kring sprängning och sprängämne, kort om AMA och AB samt problematiken kring dolor. Kursen är en heldag och kan arrangeras på valfri ort där vi kommer till Er

Kursen kommer också att behandla omgivningspåverkan när det gäller vibrationer och luftstöt vågor.

Kursledare: Jan Johansson, BEF samt Carl Lind, Tilia Consult.

För information och bokning kontakta oss! anette@bef.nu eller ring Anette 07006936898

Auktorisering

Auktoriserade Bergsprängare i dagsläget

Alingsås Sprängtjänst AB	Gnesta Bergbyggare AB	RG Mark & Berg AB
Andersson & Rask Åkeri AB	Hallstahammars Sprängtjänst AB	Roger Sprängare
Berg & Byggt teknik i Norberg AB	Hammarö Bergsprängning AB	Skullman Bergsprängning
Bergbolaget i Götaland	Kalvsjöholmsbolaget	Spräng och Mätkonsult i Nora AB
Bergsprängaren Forsberg AB	KPJ Bergarbeten	Sten & Betongteknik i Katrineholm
Bertil Almqvist Bergsprängning AB	Källgren & Söner AB	Stens Bergborrning
Björnsäter Berg & Transport AB	Magnus Schakt AB	Svensk Maskinborrning
Bohus Bergsprängning	Mountainwater 84 AB	Södertörns Sprängtjänst AB
C. Skönnerud Bergarbeten AB	NCC Berggruppen	Uddevalla Bergsprängning AB
Dala Spräng & Grävteknik AB	Nerikes Bergsprängning	Uppländska Bergborrnings AB
Ducimus Blasting AB	Nitro Entreprenad AB	Värnamo Sprängtjänst AB
Enjis Bergsprängning AB	Norrbottnens Bergteknik AB	Västjämtnlands Sprängtjänst AB
Frentab Entreprenad & Söner AB	RG Bergkonsult AB	Östervallskogs Allteknik AB

NYA MEDLEMMAR / PARTNERS

Vi hälsar er Varmt Välkommen

Dynab i Väst AB, Sjömarken, 070-66 22 48 60

Slipmaskiner • Slipstift • Gruvlampor
 Borrhålsplugg • Fördämningsmattor
 Slipskivor • Skjutkabel • Borrkronor
 Borrstål • Slangar • Märkfärg
 Dammsugarpåsar • Skyddskläder
 Gruvstövlar • Tillbehör

Serviceverkstad med demomaskiner

Bergsprängning på Facebook

Nu har BEF tagit steget ut i cyberrymden på riktigt för att komma ännu ett steg närmare våra medlemmar. Facebook är idag världens största community, så det är klart det måste finnas en naturlig samlingspunkt för alla bergsprängare. BEF har därför en egen sida dit alla som har Facebook kan gå och mingla, diskutera bergsprängning och träffa kollegor inom branschen. Sök på Bergsprängnings Entreprenörernas Förening eller gå in på www.facebook.com/sprangning och tryck sedan på gilla-knappen så kommer ni ha möjlighet att själva skriva inlägg, kommentarer osv.

Varmt välkomna!

”Passiv” medlem

På begäran av flera medlemmar som sålt sitt företag, gått i pension eller av anledning tillfälligt eller för alltid lämnat bergsprängningsbranschen men ändå vill ha en koll på vad som händer inför vi nu medlemsalternativet ”Passiv medlem” (egentlig fel ord för man vill ju egentligen vara aktiv och veta vad som

händer). Medlemskapet innebär att man ex.vis får BEF-Nytt, inbjudningar till stämman och andra typer av möten. Däremot har man inte kvar sin rösträtt. Medlemsavgiften blir 800 kr/år

Intresserade kontakta BEFs kontor.

VISA ERT MEDLEMSKAP – Ger konkurrensfördelar

En undersökning visar att både Proffsbeställare och privatkunder ser en stor fördel i att en entreprenör/hantverkare är medlem i en branschförening.

Därför våga synas. Visa BEF – loggan på brevpapper, fakturor, anbud, maskiner, hemsida mm.

Behöver ni dekaler, digitala loggor, råd eller praktisk hjälp. Ring kontoret så ordnar vi det.

Åter i lager

Köp flaggor – profilerar BEF

Nu har nya flaggorna kommit in, denna gång med en BEF-logga. Det hjälper till att profilera BEF. Använd den flitigt vid postning inför sprängning. Se gärna vad AFS 2007:1 Sprängarbete skriver i 37 § om utrymning, bevakning och initiering.

Flaggorna säljs till självkostnadspris á 160 kr styck exkl moms. Maila beställningen till anette@bef.nu eller ring kontoret 070-693 68 98.

BORR & SPRÄNG
ÄR TILLBAKA
2027

Har du problem eller frågor inom teknik, ekonomi, juridik, arbetsrätt, utbildning, lagar/förordningar osv. så är du välkommen att kontakta oss genom att ringa 070-899 91 54 eller maila info@bef.nu.

Vi kanske inte har svaret direkt men tar fram det och kommer tillbaka eller sänder dig vidare till någon av våra duktiga rådgivare. Som medlem har du rätt till kortare rådgivning gratis av våra rådgivare som tillhör de ledande inom respektive område.

Säkerhetsrådgivare

Fredrik Viking
H Safety AB
fredrik.viking@hsafety.se
 070-620 22 74

Fredrik har flerårig erfarenhet som utbildare inom bergsprängning, framförallt sprängkort och dess vidareutbildningar.

Nu har Fredrik blivit certifierad Säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods. Främst inriktning mot bergbranschen och Klass 1 farligt gods, på väg.

Hör av er för frågor kring säkerhetsrådgivning, och givetvis sprängutbildningar.

Rådgivning pension och finans

Meho Trncic
Livförsäkringsbolaget Skandia
meho.trncic@skandia.se
 Tel: 073 827 34 04

Meho har flerårig erfarenhet på kundägda Skandia inom frågor som rör pensionssparande, riskförsäkringar och kapitalplaceringar för både företag och privatpersoner.

Entreprenadjuridik – Allmän Juridik

Magnus Wollsen Advokat AB
 Kungsgatan 8, 2tr
 111 43 Stockholm
 Tel: 0700-92 00 64.
magnus@wollsenadvokat.se

BEF har avtal med advokat firman JKN Advokat KB angående medlemservice inom entreprenadjuridik, affärsjuridik och skattefrågor. Vår kontaktperson är Magnus Wollsen med stor erfarenhet från bygg- och anläggningsbranschen med klienter ifrån UE-leden och BEF:s rådgivare i över 10 år.

Rådgivning Geologi

Lars Bergkvist
Nitro Consult AB
lars.bergkvist@nitroconsult.se
 Tel: 0708 -81 40 22

”Berka” har lång och stor erfarenhet som bergsakkunnig och inom berggrundsgeologi. Han är väl förtrogen med betydelsen att förstå berget och göra kopplingen till sprängningen. Till vardags jobbar han på berggruppen på Nitro Consult AB. Han är också anlitad av SL som sakkunnig, som har mycket hårda krav när det gäller sprängning intill eller inom deras anläggningar. ”Berka” pratar samma språk som oss bergentreprenörer, vilket givetvis underlättar vid rådgivning.

AMA – Systemet

Bo Wahlquist Markkonsult AB
Linjemästarvägen 59
162 70 Vällingby
 Tel: 070-861 90 33
bo.wahlquist@outlook.com

Rådgivning besiktningar, värderingar

Anders Ståhle
Ståhles Estate and Consulting AB
anders@demolering.se
 070-647 04 15

Värdering, tekniska utredningar, värderingar, konsulttjänster inom all demoleringsteknik metoder och utrustning samt gruvbrytningsteknik och brytningsmaskiner.

Auktoriserad besiktningsman på Sveriges Handelskammare för gruv- och demoleringsmaskiner.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljö Borrning o sprängning
Åke Ahlgren
 Tel:070-515 80 24
ake.ahlgren@comhem.se

Åke har ett förflutet i Bygghälsan där han jobbade i drygt 10 år som skyddsing.

Han har ett praktiskt förhållningssätt till arbetsmiljö. Handhar också arbetsmiljö i vår utbildning för ”Auktoriserad bergsprängare”. ”Arbetsmiljöfrågor skall lösas nära produktionen är Åkes motto”

Bergsprängarnas självklara försäkringslösning

Tomas Bennetoft Företags säljare
tomas.bennetoft@if.se

Mobil 070 566 03 28
 Mer information på hemsidan.

Dolor

Jan Johansson
BEF
jan@bef.nu

Jan har dolor som sin specialitet. Undervisar i BEF Utbildning och har varit sakkunnig i flera utredningar. Samt givetvis gedigen praktisk kunskap från sin egen verksamhet.

Anette Broman
BEF
 Utbildningsansvarig /Projektledare
anette@bef.nu
 070-693 68 98

GOD JUL & GOTT NYTT ÅR!

Önskar BEF

TIDNINGEN FÖR BEF-MEDLEMMAR OCH BRANSCHINTRESSENTER

Utgivare

Bergsprängningsentreprenörerna
i Sverige Ekonomiska förening, BEF.

Adress

Nya Stadens Torg 6
531 30 Lidköping
Tfn 070-899 91 54
Mail info@bef.nu
Webb www.bef.nu

Redaktör och Ansvarig utgivare

Jan Johansson
jan@bef.nu

Prenumeration

Tidningen finanseras av BEF och annons-
intäkter. De som önskar prenumerera eller
ett enstaka exemplar, maila till BEF.

Annonser

En annons i BEF-Nytt läses av mer än
tusen beslutsfattare inom bergsprängnings-
branschen.

För information och bokning, kontakta
BEF enligt ovan.

Tryck

Gracia Repro i Stockholm AB

**Citera gärna BEF-Nytt, men källa
ska anges.**

ISSN 2000-9161

Centralsugare för dammfri bergborrning

- **Helt dammfritt berg** - förbättrad arbetsmiljö för alla på arbetsplatsen
- **Vi sköter tömningar, transporter och allt runt omkring** - bekymmersfri hyra
- **Personalen slipper bära borrkaxsäckar** - investera tiden i ert projekt, inte i tunga lyft
- **Inget borrkax i/runt redan borrade hål** - allt borrkax samlas i centralsugarens container

EBS
RENTAL

www.ebsrental.se

Kvalitetsstämpel

Bergsprängnings Entreprenörernas Förening

Bergsprängningen omgärdas med flera lagar, regler och förordningar än någon annan del av byggsektorn och det med rätta. Misstag som okunnighet och slarv kan få förödande konsekvenser.

Genom branschorganisationen BergsprängningsEntreprenörernas Förening supportras och utbildas medlemsföretagen (ca 100 st som står för 85% av ovanjordssprängningen i Sverige) inom säkerhet,

lagar och förordningar, teknisk utveckling, Kvalitet, Miljö och Arbetsmiljö

Medlemsföretagen förbinder sig att följa föreningens riktlinjer inom dessa områden vilket ger trygghet för våra beställare.

Byggföretagen
Branschförening

Våra medlemmar

Södra Sverige

Adrianssons Bergentreprenad AB, Tingsryd, 070-650 72 67
Almquist Bergsprängning AB, Mjölby, 070-688 41 66
Bergbolaget i Götaland AB, Nässjö, 0380-55 52 60
Hasslö Spräng & Markarbeten, Hasslö, 0733-72 38 30
Hedlund Mark och Spräng AB, Tollarp, 0709-453986
Kalvsjöholmsbolaget AB, Kalv, 0325-511 55
Källgren & Söner AB, Eksjö, 070-509 89 25
MJ Bergsprängning AB, Ryd, 070-511 09 00
Natzéns Sprängtjänst AB, Gnosjö, 070-834 68 20
Oryds Schakt AB, Vårgårda, 0736-26 08 19
Ottetala Schakt AB, Henån, 0304-300 55
P-O's Sprängtjänst & Söner AB, Norrhult, 070-523 88 20
Värnamo Sprängtjänst AB, Gnosjö, 0705-69 02 50
Österlen Håltagning AB, Hammenhög, 070-525 60 87

Mellan Sverige

Andersson & Rask Åkeri AB, Hofors, 0290-296 00
Berg & Byggt teknik i Norberg AB, Norberg, 0223-217 30
Bergsprängaren Forsberg AB, Nyköping, 070-630 79 31
Björkbackens Entreprenad AB, Mariestad, 0705-35 73 43
Björnsätters Berg & Transport AB, Mariestad, 070-572 38 41
BoMa Entreprenad, Ulricehamn, 070-983 75 99
Borrtema LKPG Lingham, 070-298 88 34
Hallstahammars Sprängtjänst AB, Hallstahammar, 0220-124 30
Hammarö Bergsprängning, Hammarö, 073-772 22 75
IW Sprängservice AB, Ätvidaberg, 070-333 33 14
Magnusson & Pettersson AB, Lindesberg, 070-331 35 25
Mases Spräng & Mark AB, Rättvik, 070-584 17 42
Mountainwater84 AB, Hällefors, 076-112 51 43
SB Maskinservice, Eskilstuna, 070 55 790 19

Spräng & Måtkonsult i Nora AB, Nora, 0587-136 41
Sten & Betongteknik i Katrineholm, Katrineholm, 070-867 01 53
Stensätter Maskin AB, Eskilstuna, 070-622 15 36
Tivens Berghantering AB, Tived 0761- 02 17 74
Uppländska Berg AB, Norrtälje, 0176-766 40
Öregrunds Bergsprängningstjänst, Öregrund, 073-655 03 57
Östervallskogs Allteknik AB, Töcksfors, 070-516 00 64

Stockholmsområdet

Berg och Anläggning i Stuvsta AB, Huddinge, 070-712 32 22
Bladh's Sprängservice AB, Ösmo, 070-508 11 13
C. Skönerud Bergarbeten AB, Huddinge, 073-316 99 98
Enjis Bergsprängning AB, Åkersberga, 070-226 47 72
Frentab Entreprenad & Söner AB, Gustavsberg, 08-570 260 90
Gnesta Bergbyggare AB, Stockholm, 070-760 20 52
Kjell Jinnerby Allservice AB, Saltsjö-Boo 070-657 83 24
Lundquist Bergsprängning AB, Knivsta, 070-822 98 13
Magnus Schakt AB, Saltsjö-Boo, 070-729 43 68
RG Berg och Mark AB, Stockholm, 073-230 74 57
RG Bergkonsult AB, Värmdö, 070-999 42 49
Skanska Industrial Solutions AB, Rosersberg 073-877 07 05
Skullman Bergsprängning, Färentuna, 070-862 33 12
SW-Sprängtjänst, Märsta, 070-854 01 86
Södertörns Sprängtjänst AB, Huddinge, 070-405 96 95
YB Sprängtjänst AB, Saltsjö-Boo, 070-931 41 64

Västra Sverige

Alingsås Sprängtjänst AB, Alingsås, 0703-33 33 14
Bohus Bergsprängning AB, Hedekas, 070-336 11 68
Ducimus Blasting, Sjömarken, 070-403 06 01
Dynam i Väst AB, Sjömarken, 070-66 22 48 60

Fyrstads Bergsprängning AB, Rabbalshede, 070-469 02 20
Klas Myremark Bergsprängning, Jörlanda, 070-312 86 22
KPJ Bergarbeten AB, Lerum, 070-600 33 72
Nitro Entreprenad AB, Göteborg, 0702-33 56 60
PJ Schakt & Entreprenad AB, Sjöåla 0707882982.
Salstad Mark AB, Lidköping, 070-557 59 34
Svensk Maskinborrning AB, Trollhättan, 0703-84 47 42
Svevia AB, Anläggning Göteborg, 070-371 23 64
Uddevalle Bergsprängning AB, Uddevalla, 070-557 02 20
Warlöf's Entreprenad & Anläggning AB, Kungsbacka, 073-141 46 69

Norra Sverige

Arctic Road, Junosuando, 070-397 00 72
Bysses Bergsprängning, Ramsle, 070-370 45 18
Lindströms Bergsprängning AB, Matfors, 073-841 80 57
NCC Industry AB Sverige Nord, Umeå, 070-330 10 68
Norrbottens Bergteknik AB, Luleå, 070-625 02 36
Sollefteå Sprängtjänst AB, Sollefteå, 0620-163 50
Stens Bergborrning, Forsa, 070-372 99 77
Vemdalen Sprängtjänst AB, Vemdalen, 070-336 47 40
Wallbergs Åkeri AB, Ljusdal, 0651-176 00
Västjämtdlands Sprängtjänst AB, Järpen 070-331 71 83

Utland

Bergsprängaren Bo Jansén Jomala-Åland +35-8-405 536 123
Van Oord +31 88 8260000
Voglers Eesti Ou Kunda +37-251 457 02

Passiva medlemmar

Danderyds Berghantering AB, Stockholm, Kalle Sprängare, Bergsjö,
Lisa's Bergsprängning
Nerikes Bergsprängning AB, Odensbacken
Sten Gunnar Karlsson
Thorins Bergsprängning AB
ÅG Sprängare.

Aktivt stödande Partners

Abesiktning AB, Ansvarsbesiktning AB, Austin Powder Sweden AB, Awenginear Consulting AB, Bergma, Bjerking AB, Blome Sprängprodukter AB, Cesium AB, CME AB, Dahlgren & Mejner Tekniskonsult AB, Drillit Scandinavia AB, EBS Rental AB, EPC - Sverige AB, Epiroc Sweden AB, Eurodrilling Center AB, Explosiv Utbildning LT AB, Explosivhund Miljö och Säkerhet AB, FORCIT Consulting AB, Forcitt Sweden AB, Gruvteknik AB, Hammergeglass AB, HSafety AB, Impab Dundertech AB, Infobric AB, Heidelberg Matrals Ballast Sweden, KCEM, Kruthansson AB, Käck Utbildning AB, LIFA, LNT Järn & Sprängmedel AB, Metra Konsult AB, Metron Miljökonsult AB, MP Entreprenad Service Borås AB Nitro Consult AB, Nordenväg AB, Orica Mining Services Scandinavia AB, RBT - Rockbreaker Tools AB, Ruba Gummi AB, Sandvik Mining and Construction Sverige AB, Scandinavian Rock Equipment AB, S Ekströmkonsult AB, Sherpas Groupe AB, SMC AB, SMT Sweden AB, SSE Sverige AB, Sweco Sweden AB, SWEDEQ AB, Tilia Consult AB, Transtronic AB, Yamamoto Rock Splitter AB, Yara AB, AFRY AB.

Säkerhet

Kvalitet

Miljö

www.bef.nu

BEF – det är vi som försätter berg

